

Вх. №775-НО-05/25.04.2017 г.

СТАНОВИЩЕ

*от доц. д-р Диана Златанова, Биологически факултет на СУ „Св. Климент
Охридски“;*

*относно дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
„доктор“ на тема: „Връзка между индивидуалното поведение и инвазията с
кръвни паразити (Наето*

*от Мартин Петров Маринов, редовен докторант към отдел „Животинско
разнообразие и ресурси“ с научен ръководител проф. д-рн Бойко Георгиев и научен
консултант проф. д-р Павел Зехтунджиев.*

Общи основания: *Настоящото становище е подготвено във връзка със заповед на директора на ИБЕИ-БАН № 35/22.03.2017 г., във връзка с процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност Екология и опазване на екосистемите“ (шифър 02.22.01).*

Представени за публичната защита документи: *Докторантът е предоставил всички изискуеми документи според Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН и Изискванията към дисертационните трудове за придобиване на образователна и научна степен “доктор”, прилагани в ИБЕИ – БАН. Мартин Маринов е предоставил 2 публикации (една излязла от печат и една в печат) в специализирани международни научни издания, като и в двете публикации е първи автор. Допълнително са предоставени документи, удостоверяващи участието в научни форуми, както и покриването на 378 кредита, които са над изисквания минимум от 250 кредита. С приложените документи и публикации се покриват и дори надвишават необходимите критерии за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“.*

Общо представяне на дисертационния труд: *Дисертационният труд е представен във вид и обем, съответстващи на Изискванията към дисертационните трудове за придобиване на образователна и научна степен “доктор”, прилагани в ИБЕИ – БАН. Той е представен под формата на две скрепени с придружаващ текст от 72 страници научни публикации и автореферат съпроводен с кратко резюме на английски език. Авторефератът правилно отразява основните положения и приносните моменти на дисертацията.*

Актуалност на изследвания проблем: *Проучването на влиянието на кръвните паразити от разред Naetosporida върху поведението и активността на птиците е важна, актуална и необходима тема с широко фундаментално и практическо приложение.*

Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор: *Докторантът познава отлично и задълбочено, съществуващите публикувани източници, като ги е представил в дисертационния труд по теми.*

Цел, задачи, хипотези и методи на изследване. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд: *Целта и задачите са формулирани с ясни хипотези, методиката е съобразена с поставената цел и задачи, което е осигурило успешното завършване на дисертационния труд. Докторантът добре познава обектите си на изследвания и показва умело прилагане на усвоените методи за постигане на поставените задачи.*

Стил, онагледеност и представяне на получените резултати: *Представения придружителен публикационен материал е написан с висок научен стил. Получените резултати са представени и ясно онагледени в приложените към обяснителния текст две статии.*

Обсъждане на резултатите и използвана литература: *Докторантът показва много задълбочено познаване на проведените до сега изследвания, като умее да тълкува получените от неговото изследване резултати в съответствие с предишни изследвания. Допълнително, той притежава необходимите знания и натрупан опит, които е приложил дискутирането на важни аспекти, свързани с изясняването на адаптивната роля на предизвиканите от хемоспорициите промени в поведението на врабчоподобни (например поемането на риск от южния славей) разгледани в контекста на еволюционните пътища за намаляване на броя на заразените птици и от там, намаляване на ефекта на паразитите върху числеността и динамиката на популациите им.*

Приноси на дисертационния труд: *Приносите от настоящия труд са с важно пионерно значение за проучване на взаимоотношенията "паразит – гостоприемник", в частност "хемоспоридни паразити – врабчоподобна птица". В резултат на получените резултати докторантът е извел три важни приноса с оригинален характер, които имат както фундаментален, така и научно-приложен характер.*

Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите: *В приложената декларация е посочено, че резултатите, обсъжданията и изводите в научната продукция, които докторантът предоставя са оригинални и не са заимствани без цитиране от изследвания и публикации, в които няма участие. Приложените две статии, където докторанта е първи автор потвърждават оригиналния му личен принос в разработването на темата.*

Цитирания на представените статии: *Излязлата от печат статия Marinov et. al., 2017 за краткото време до защитата е цитирана вече 4 пъти, което отново показва актуалността и важността на избраната тема.*

Въпроси:

Когато се извършват поведенчески изследвания, обикновено поведението и активността на изследваните индивиди е сбор от външни и вътрешни стимули, формиращи индивидуалност, която сериозно се повлиява от комплексното действие на всички фактори. Какви подходи са използвани за ограничаването на други фактори (нестимулираната среда на клетките в които се провеждат експериментите, която може да влияе на индивидуално ниво и от там да изкривява резултата, странични внезапни аудио стимули от средата, които да нямат повторяемост при всеки експеримент и др.) и взети ли са те под предвид в контекста на заключенията върху получените резултати? Прилаган ли е статистически тест, например за вариабилност на активността при експериментите за неофилия, неофобия и изследователско поведение в отделните групи инвазирани и неинвазирани, която би могъл да затвърди възможното ниско ниво на въздействие на тези фактори и липсата на ярки разлики в индивидуализма на отделните индивиди в двете групи?

Заключение: *Въз основа на представения дисертационен материал, основан на разнообразни методи на изследване, водещи до резултати, обобщения и изводи със значителен оригинален фундаментален и научно-приложен характер, както и върху личните ми впечатления от докторанта считам, че дисертационния труд напълно отговаря на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Оценявам **положително** и **високо** дисертационния труд и убедено препоръчвам присъждането на Мартин Маринов, на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност Екология и опазване на екосистемите“.*

Дата: 22.04.2017 г.

Изготвила становището:

гр. София

доц. Диана Златанова